

ISSANDARISTIMISE PÜHA A AASTAL

(Esimene lugemine Js42 , 5a 1-4.6-7)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Issand: “Vaata, see on minu sulane, keda ma hoian, minu äravalitu, kellest minul on hea meel. Ma olen saatnud oma Vaimu Tema üle. Tema toob rahvaile õigekssaamise. Tema ei hüüa ega karju, tema häält ei ole kuulda tänavail. Mahapainutatud pilliroogu ei murra ta katki, ja hõõguvat tahti ta ei kustuta. Tema toob tõesti õigekssaamise. Tema ei nõrke ega murdu, kuni ta on maa peal õiguse maksma pannud, ja tema seadust ootavad saared.

Mina olen Issand, ja mina olen Sind õigluseks kutsunud, haaranud kinni Su käest ja Sind kinnitanud. Ma olen seadnud Sind rahvale seaduseks ja paganaile valguseks, avama pimedate silmi, laskma vange vabaks vangikojust ja tooma pimeduses istujaid valguse kätte.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps29 1-2.3ac-4.3b ja 9b-10; R: 11b)

R: Issand annab rahu oma rahvale.

Andke Issandale au, teie taevalised,
andke talle au ja ülistage teda.

Andke au Issanda nimele,
kummardage Issandat pühas ehtes.

R:

Issanda hääl on üle vete,
Issand üle suurte vete.
Issanda hääl müristab võimukalt,
Issanda hääl on täis ülevust.

R:

Kirkuse Jumal laseb müristada,
tema pühamus ülistavad kõik tema auhiilgust.
Issanda aujärg on vetevoogude üle,
Issand istub kuningana aujärel igavesti.

R:

(Teine lugemine Ap10 ,34-38)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Sel ajal avas Peetrus oma suu ja ütles: "Ma mõistan tõesti, et Jumal ei tee vahet isikute vahel, vaid iga rahva seast on temale meelepärane see, kes teda kardab ja on õiglane. Selle sõna on ta saatnud Iisraeli rahvale, ja kuulutanud rahu-evangeeliumi Jeesuse Kristuse läbi, kes on kõige Issand.

Te teate ju, mis on sündinud kogu Juudamaal alates Galileast, pärast ristimist, mida kuulutas Johannes, kuidas Jumal salvis Jeesuse Naatsaretist Püha Vaimu väega, ning kes selle järel käis mööda maad ja tegi terveks kõik, kelle üle saatan oli võimust saanud, sest Jumal oli temaga."

See on Jumala Sõna.

(Salm enne Evangeeliumi Mt3 ,16-17; Mk 9,7)

Halleluuja. Taevas avanes ja üks hääl ütles:

"See on minu armas Poeg, teda kuulake." Halleluuja.

(Evangeelium Mt3, 13-17)

Jeesus tuli Galileast Jordani äärde, selleks et Johannes teda seal ristiks. Aga Johannes hoidis teda tagasi ja ütles: "Mina peaksin ennast sinul ristida laskma, miks tuled sina minu juurde?" Jeesus aga kostis talle: "Ometi pead sa seda sündida laskma, sest meie kohus on täita Jumala tahtmist." Siis andis Johannes talle järele.

Kui Jeesus oli ristitud, tuli ta kohe veest välja. Ja vaata, taevad avanesid, ning ta nägi, kuidas Jumala Vaim laskus nagu tuvi tema üle. Ning hääl taevast ütles: "Vaata, see on minu armas Poeg, kes on mulle meele järgi."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord tellis üks kogudus kunstnikult oma kiriku jaoks altari-pildi, mis pidi kujutama stseeni, kus Ristija Johannes Jeesust Jordani jões ristib. Pilt sai valmis ja pandi kirikusse üles, kuid siis tekkis ühel koguduseliikmel kahtlus, mida ta ka teistega jagas: mida teeb see tuvi seal pildil – tuvi, kes pidi sümboliseerima Püha Vaimu? Kas see tuvi maandub, või vastupidi, hoopis lendab ära? Kas nüüdsest peaks meie kirikut kutsutama Püha Vaimu pealtäraminemise kirikuks, küsis ta.

Kunstnik kaitses oma teost: "Kas te olete üldse seda lähemalt vaadelnud, kuidas tuvi maandub või end koha peal õhus hoiab? Muidugi, on palju niisuguseid pühapilte, kus Püha Vaimu kujutatakse pea ees alla langemas, pikeerimas nagu täpsuspommitaja II maailmasõjas – kuid siis võiksite te jälle öelda, et kunstnik laseb tuvil end Jeesusele pähe kukutada."

Jah, linnu maandumisel ja õhkutõusul on hetki, mis näevad täpselt ühtemoodi välja. Aga pühapildil võib sel olla ka sümboolne tähendus, sest kui me käitume halvasti, siis võib Püha Vaim meid tõesti maha jätta. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, juba esimestel kristluse sajanditel köitis Püha Vaimu ja Kolmainsuse kõrval inimeste meeli ka küsimus: kes oli Jeesus? Kas Jumala Poeg või Jumal ise? Meile, kristlastele, peaks see selge olema juba alates esimesest kirikukogust Nikaias 325. aastal, mil lepiti kokku usutunnistuse sõnastuses: mina usun ühte Issandasse, Jeesusesse Kristusesse, Jumala Pojasse, kes on Isa ainusündinu – Jumal Jumalast, valgus valgusest, tõeline Jumal tõelisest Jumalast, sündinud, mitte loodud, olemuselt üks oma Isaga...

Kui me aga vaatleme, kuidas Jeesus ennast pühakirjas määratles, siis pole see sugugi nii üheselt selge. Nimelt ei ütle Jeesus kusagil päris otse: "Mina olen Jumal." Ta mõistab end enamasti ikka Inimesepojana, kuid ka määratlus "Jumala Poeg" esineb korduvalt. Juba ingel, kes kõnetab neitsit Maarjat, annab talle teada: "Püha Vaim tuleb sinu üle, ja Kõrgeima vägi varjab sind. Sellepärast peab ka last (kes sünnib) pühaks ja Jumala Pojaks hüütama." (Lk 1,35) Juba 12-aastane Jeesus oli sellest teadlik, et Joosep ei ole tema päris isa. Nii ütleb ta oma vanematele, kes teda templisse olid otsima tulnud: "Miks te mind otsite? Kas teie ei tea, et mina pean olema selles, mis kuulub minu Isale?" (Lk 2,49) Peale selle teadsid Jeesuse Jumala Poja seisusest ka demonid, kelle ta välja ajas (Mt 8,29; Mk 1,24; Lk 4,43) ja ka saatan, kes teda kõrbes proovile pani. (Mt 4,1)

Teisalt oli mõiste "Jumala Poeg" – siiski küll mitmuses, "Jumala Pojad" – tuntud juba Vanas Testamendis. Nii esimeses Moosese raamatus kui Iiobi raamatus hüütakse ingleid Jumala poegadeks (1 Mo 6,1 jj; Ii 1,6. 2,1. 38,7). Nii nagu kirjas seisab: "Ja ühel päeval, kui Jumala pojad tulid ja seisid Issanda ees, tuli ka saatan nende sekka ja seisis Issanda ees." (Ii 2,1)

Arvamus, et Jeesus peab end ise Jumalaks, kerkis üles, kui Jeesus hakkas inimestele patte andeks andma, sest juutide pärimuse kohaselt tohtis seda teha ainult Jumal ise. Jeesus rääkis oma jumalikkusest selgemini ainult ühel korral, kui ta ütles: "Kes on näinud mind, see on näinud Isa. Kuidas sa siis ütled: Näita meile Isa!? Kas sa ei usu, et mina olen Isas ja Isa on minus? Neid sõnu, mida ma teile ütlen, ei räägi ma iseenesest, vaid Isa, kes asub minus, teeb oma tegusid. Uskuge mind, et mina olen Isas ja Isa on minus. Kui te ei usu muu pärast, siis uskuge mu tegude tõttu. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile: kes usub minusse, see teeb neidsamu tegusid, mida mina teen, ja ta teeb nendest hoopis suuremaid, sest mina lähen Isa juurde ja mida te iganes palute minu nimel, seda ma teen, et Isa saaks kirkastatud Pojas." (Jh 14,9-13)

Seega ütles Jeesus, et tema kehastab kõike seda, mida inimene tohib Jumalast teada. Taevane Isa on muidugi midagi palju enam, kuid parim inimesele võimalik arusaamine temast on piiratud sellega, mis ta oma Pojas on ilmutanud. Nii ongi täiesti põhjendatud, et me peame Jeesust Jumalaks.

Armsad õed ja vennad, Jumal on saanud inimeseks, kes tuli ristimisele teise inimese juurde, et tõsta meie inimlikkus kõrgema väärikuse tasandile. Seega peame meiegi käituma nii, et olla selle au väärilised. Aamen.